

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
İller İdaresi Genel Müdürlüğü

Sayı : E-23635644-249-5116
Konu : Önce Yaya Uygulaması

19.03.2021

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi : a) 28/01/2019 tarihli ve 2365644.249-1563 sayılı Bakanlık Talimatı.
b) 26/02/2019 tarihli ve 2365644.249-3998 sayılı Bakanlık Talimatı.
c) 26/04/2019 tarihli ve 2365644.249-7966 sayılı Bakanlık Talimatı.
ç) 12/07/2019 tarihli ve 2365644.249-12499 sayılı Bakanlık Talimatı.
d) 27/09/2019 tarihli ve 2365644.249-16484 sayılı Bakanlık Talimatı.
e) 01/05/2020 tarihli ve 2365644.249-7490 sayılı Bakanlık Talimatı.

2011-2020 yılları arasında trafik kazalarından kaynaklı ölüm oranının %50 oranında azaltılmasının gerçekleştirilmesi hedefiyle “Karayolu Trafik Güvenliği Stratejisi ve Eylem Planı” hazırlanmış ve 2012/16 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile yayımlanarak yürürlüğe girmiş, bu kapsamda eğitim, denetim, altyapı, sağlık vb. alanlarda çeşitli çalışmalar/kampanyalar yürütülmüştür.

Bakanlığımızca, ayrıca trafik kazalarından kaynaklı can kaybının %50 oranında azaltılmasına yönelik bir sistem yaklaşımı geliştirilmiş "**Trafik Güvenliği Uygulama Politika Belgesi**" 2017 yılında uygulamaya konularak sürücü, yolcu ve yaya olarak tanımlanan trafikteki insan unsuru tarafından yapılan kural ihlallerinin ve bu ihaller sonucu meydana gelen trafik kazalarının en aza indirilmesine yönelik kısa vadeli bir denetim stratejisi takip edilmiştir.

Ülkemiz karayollarında yayaların trafik güvenliğinin sağlanarak can kayıplarının azaltılması amacıyla, 26 Ekim 2018 tarihinde 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 74'üncü maddesinde yapılan düzenleme ile “sürücüler, görevli bir kişi veya ışıklı trafik işareti bulunmayan ancak trafik işareti veya levhalarıyla belirlenmiş kavşak giriş ve çıkışları ile yaya ve okul geçitlerine yaklaşırken yavaşlamak, varsa buralardan geçen veya geçmek üzere bulunan yayalara durarak ilk geçiş hakkını vermek zorundadırlar.” hükmü getirilmiştir.

Bu düzenlemeden hareketle; Bakanlığımızca “**Öncelik Hayatın, Öncelik Yayanın**” sloganıyla 2019 yılı “**Yaya Öncelikli Trafik Yılı**” olarak ilan edilmiş ve ilgi (a) talimat doğrultusunda “**Trafikte Yaya Önceliği Kampanyası**” hayata geçirilerek 6 Şubat 2019 tarihinde “*Devletin tüm unsurları ile farkındalık eyleminde olduğunu göstermek*” amacıyla ülke genelinde eş zamanlı olarak etkinlikler düzenlenmiştir.

Bu etkinliklerin devamı niteliğinde olan ve bu defa **yaya güvenliğini sağlamak üzere “Devletin tüm unsurlarıyla konunun takipçisi ve nöbette olduğunu göstermek”** için ilgi (d) sayılı talimatla **02 Ekim 2019** tarihinde ülke genelinde “**Hepimiz Yaya Geçitlerindeyiz**” sloganıyla “**Yaya Güvenliğinin Nöbetçisiyiz**” kampanyası kapsamında farkındalık etkinlikleri eş zamanlı olarak gerçekleştirilmiştir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'na dayanılarak yayımlanan Karayolu Trafik Güvenliği ve Trafik Haftası Yönergesi gereğince İçişleri Bakanlığı ve diğer paydaşların katılımıyla 02-08 Mayıs 2020 tarihleri arasında Karayolları Trafik Haftası etkinliklerinin Koronavirüs (Covid-19) salgınına karşı alınan tedbirlerle örtüşecek şekilde icra edilmesi amacıyla ilgi (e) sayılı talimat ile “**Evdeyim Ama Trafik Kuralları Aklımda**”, “**Trafikte Her Yıl Daha İyiye**” mottosu ile etkinlikler düzenlenmiştir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: h6wio7-4gqwVN-6aIQQQ-IaNFN3-L7Dszhct Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri->

Yine aynı kapsamda ilgi (b), (c) ve (ç) talimatlarla araç sürücülerinin; trafik ışığı bulunmayan yaya ve okul geçitlerine yaklaşırken, bu geçitleri kullanmak isteyen yayaları fark etmeleri ve yaklaşım yönünde güvenle yavaşlayabilmeleri ve gerektiğinde araçlarını durdurarak yayalara ilk geçiş hakkını vermelerini sağlamak amacıyla, **trafik ışığı bulunmayan okul ve yaya geçitlerine** yaya önceliğine vurgu yapan **“önce yaya”** görsellerinin karayolu üzerine uygulanması ve bu çalışmanın bizzat vali ve kaymakamlarımızın koordinesinde tamamlanması istenilmiştir. Bugüne kadar yapılan çalışmalar doğrultusunda **40.775 yaya geçidinden, 17.789 yaya geçidine** (% 43,63); **21.160 okul geçidinden, 11.426 okul geçidine** (% 54) **“Önce Yaya”** görselleri uygulanmıştır.

Yapılan mevzuat düzenlemesi sonrasında yayalara okul ve yaya geçitleri ile kavşak giriş ve çıkışlarında sürücüler tarafından ilk geçiş hakkının verilir verilmemesi ve yayaların da karşıdan karşıya geçişlerde kurallara riayet edip etmediklerinin kontrolü amacıyla ülke genelinde eş zamanlı olarak denetimler yapılmış, bu denetimlerde **2.157.431 sürücü ve yaya denetlenmiş** ayrıca bu kapsamda yürütülen kampanya faaliyetleri doğrultusunda bugüne kadar **3.300.000 sürücü ve yayaya kurallar konusunda eğitimler verilmiştir**. 2018 yılı Ekim ayında yapılan mevzuat düzenlemesinden bugüne kadar geçen süre içerisinde yürütülen kampanyalar, bilgilendirme faaliyetleri ve denetimler sonucunda ülke genelinde görülen **yaya ölümlerinde %30.8 oranında azalma sağlanmış ve 1.087 daha az yaya can kaybı yaşanmıştır**.

Birleşmiş Milletler ve Dünya Sağlık Örgütü'nün belirlediği 2030 yılına kadar can kayıplarının %50 oranında azaltılması ve 2050 yılında Sıfır Can Kaybı hedefi çerçevesinde uluslararası normlara uygun olarak 2021-2030 yıllarını kapsayan ve gelecek on yılda trafik güvenliğinin sağlanmasına yönelik atılacak adımların yol haritasını oluşturan **“2021-2030 Karayolu Trafik Güvenliği Strateji Belgesi”**nde belirtilen stratejik amaç ve hedeflerin 2021-2023 yılları arasındaki ilk aşamada nasıl gerçekleştirileceğinin belirlenmesi, performans göstergelerinin tespiti ve Güvenli Sistem Yaklaşımı çerçevesinde kurumsal sorumlulukların ortaya konulması amacıyla **“2021-2023 Karayolu Trafik Güvenliği Eylem Planı” Sayın Cumhurbaşkanımızın riyasetinde 2 Şubat 2021 tarihinde düzenlenen program çerçevesinde kamuoyuna tanıtılmış ve uygulamaya konulmuştur**. Strateji Belgesi ve Eylem Planı ile trafik kazası nedenli can kaybı ve ciddi yaralanmaların en aza indirilmesi, kaza nedeniyle yaşamakta olan manevi kayıplar yanında sosyo-ekonomik kayıpların da ortadan kaldırılması hedeflenmiştir.

Bakanlığımızca son zamanlarda ortaya konulan hedefler doğrultusunda hayata geçirilen projeli çalışmalar, yürütülen eylem planları, kampanyalar, etkin, sürekli ve yoğun trafik denetimleri, ulusal/yerel ve sosyal medya kullanılarak yapılan bilgilendirme/bilinçlendirme faaliyetleri sonucunda ülkemizde 2010 yılında 100 bin kişi başına düşen trafik kazaları sonucu **can kaybı oranı** 13.4 iken 2020 yılında 5.8'e düşürülerek **%56 oranında azalma** sağlanmıştır. 2020 yılı itibarıyla 5.8 olan 100 bin kişi başına düşen trafikteki can kaybı oranı AB ülkeleri ortalamasına yakın seviyeye getirilmiştir. 2011-2020 yılları arasında kapsayan Karayolu Trafik Güvenliği Stratejisi ve Eylem Planı hedeflerine başarılı bir şekilde ulaşılmıştır.

Bu çerçevede;

2021 yılı süresince bu trendin devam ettirilerek yürütülecek faaliyet ve destekleyici kampanyaların etkisini artırmak, yaya ve okul geçitleri öncesinde sürücülerin yer/zemin işaretlemeleriyle bir kez daha uyarılarak dikkatlerini daha üst düzeye çıkarmak, bu alanlarda yavaşlamalarını ve yayalara ilk geçiş hakkını vermelerini sağlamak amacıyla, **30 Mart 2021 Salı** günü **12.00-15.00 saatleri arasında** tüm illerimizde eş zamanlı olarak Bakan Yardımcıları, Emniyet Genel Müdürü, Jandarma Genel Komutanı, İl Valileri/Kaymakamlar, İl/İlçe Emniyet Müdürleri, İl/İlçe Jandarma Komutanlarının katılımıyla aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde **Devletin tüm unsurları ile farkındalık eyleminde olduğunu göstermek** amacıyla etkinlikler düzenlenecektir.

1. Vali ve Kaymakamlarımız tarafından yaya trafiğinin yoğun olduğu yerler başta olmak üzere; merkezden çevreye doğru il/ilçede görev yapan trafik personeli dâhil diğer tüm emniyet ve jandarma personelinin en az yarısının (ülke genelinde en az iki yüz bin kolluk personeli) **levhalarla belirlenmiş ancak trafik ışığı bulunmayan** okul ve yaya geçitlerinde görevlendirilmesi,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: h6wio7-4gwqVN-6aIQQQ-IaNFN3-L7Dszhet Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri>

2. Trafik birimlerinde görevli personelin haricinde diğer birimlerde görevli kolluk personeline, yaya geçitlerinde geçiş üstünlüğünün sağlanması ve yaya trafiğinin yönetilmesi için gerekli eğitim ve görev tanımlarının verilmesi ve görevlendirilen tüm personelin, **30 Mart 2021 Salı günü 12.00-15.00 saatleri arasında** görevlendirildikleri yaya ve okul geçitlerinde görev yapmalarının sağlanması ayrıca etkinlik yapılan alanlarda meydana gelebilecek olumsuzluklara ilişkin gerekli güvenlik tedbirlerinin alınması,

3. Görevlendirilen tüm kolluk personelinin; il/ilçe merkezlerindeki yaya geçitlerinin sürücüler tarafından fark edilmesi, trafik ışığı bulunmayan ancak levhalarla belirlenmiş yaya geçitlerinde yayaların geçiş üstünlüğünün vurgulanması, yayaların yaya geçitlerini kullanmasının teşvik edilmesi ve yayaların güvenli bir şekilde yaya geçitlerini kullanmalarının sağlanması amacıyla yönelik farkındalığı artırıcı ve eğitici faaliyetlerin gerçekleştirilmesi,

4. Valiler ve kaymakamlarımızın koordinesinde Emniyet Genel Müdürlüğü Trafik Başkanlığı PolNet sayfasında dijitaleri bulunan afiş ve pankart örneklerinin çoğaltılarak tüm il/ilçe merkezinde kamu kurum ve kuruluşlarına asılmasının sağlanması, etkinliğin planlandığı yaya geçitlerinde görevli kolluk birimlerimiz tarafından hazırlanan el broşürlerinin sürücü ve yayalara dağıtılması ayrıca yaya güvenliğine yönelik hazırlanan videonun yaşam tünellerinde, uygun yerlerde gösteriminin yapılması ve sosyal medya üzerinden paylaşımının sağlanması,

5. Düzenlenecek etkinlik ve faaliyetlere ulusal/yerel görsel/yazılı basın ve yayın kuruluşlarının temsilcilerinin davet edilerek, bu etkinlik ve faaliyetlerin geniş kitlelere duyurulması,

6. "2021-2030 Karayolu Trafik Güvenliği Strateji Belgesi ve Eylem Planı ile Trafik Medya Yüzleri Projesinin Tanıtımı ve 2020 Yılı Trafik Medya Ödülleri Programı" kapsamında hayata geçirilen ve kamuoyuna tanıtımı yapılan 5 (beş) ayrı Trafik Medya Yüzümüze ait Trafik Başkanlığı PolNet sayfasında bulunan dijital görsellerin de basımlarının yapılarak dağıtılması, kampanya kapsamında hazırlanan spot filmlerin illerimizde halkın yoğun olduğu bölgelerde bulunan billboardlara asılması, dijital halinin ise elektronik billboardlarda gösterilmesi,

7. İllerimizde düzenlenecek etkinliklere başta Trafik Medya Yüzlerimizin EGM Trafik Başkanlığı ile koordineli olarak buldukları illerde davet edilmelerinin sağlanarak, ayrıca ünlülerin ve konuyla ilgili sivil toplum kuruluşlarının da (Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu, Türkiye Otobüsçüler Federasyonu vb.) etkinliklere katılımlarının sağlanması,

8. İl/ilçelerde bulunan yerel televizyon ve radyo kanalları ile iletişime geçilerek **30 Mart 2021 Salı günü**, yaya güvenliği ile ilgili programların yapılması/yayınlanması ve bu programlara İl/İlçe Emniyet Müdürlükleri/Jandarma Komutanlıklarının trafikten sorumlu birim amirlerinin katılmalarının sağlanması,

9. Yaya/okul geçitlerindeki yatay ve dikey işaretlemelerin kontrol edilerek standartlara uygun olmayanların yenilenmesi ve eksik olanların tamamlanması için yolun yapım ve bakımından sorumlu kuruluşlarla koordinasyonun sağlanması ve üç boyutlu yaya geçidi uygulamasının yaygınlaştırılması,

10. "**Önce Yaya**" görselinin yaya hareketliliğinin yoğun olduğu geçitlerden başlayarak tüm ışsız geçitlere uygulanması/deforme olan görsellerin yenilenmesi,

11. Valiler ve kaymakamların koordinesinde **30 Mart 2021 Salı günü** tüm okullarda "**yaya geçidi kullanımı ve yaya öncelikli trafik**" konulu programlar yapılmasının sağlanması, bununla birlikte uzmanlar tarafından trafik eğitimi verilen okul geçit görevlilerince okul giriş/çıkışlarında, okul önlerinde ve çevresindeki yaya geçitlerinde farkındalığı artırmaya yönelik uygulamalı etkinlikler düzenlenmesi,

12. **30 Mart 2021 Salı günü** yapılacak olan etkinlikte maske, tişört, şapka, kırmızı düdük vb. promosyon ürünlerinin dağıtılması,

13. Merkez birimlerimiz ve bağlı kuruluşlarımızca, Emniyet Genel Müdürlüğü Trafik Başkanlığı PolNet sayfasında dijitaleri bulunan afiş ve pankart örneklerine, farkındalık oluşturacak şekilde, merkez ve taşra birimleri binalarında, yerleşke girişlerinde, vatandaşlarımızla temas edilen noktalarda ve internet sitelerinde yer verilmesinin yanı sıra farkındalığı artırıcı diğer faaliyetlerin de yürütülmesi,

14. Yaya geçitlerine yapılan araç parklanmalarına izin verilmemesi,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: h6wio7-4gwqVN-6aIQQQ-IaNFN3-L7Dszhet Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri>

15. Gün boyu gerçekleştirilecek etkinlik/faaliyetler kapsamında sürücü ve yayalarla yapılacak görüşmelerde temizlik, maske kullanımı ve mesafe kuralı başta olmak üzere koronavirüs salgını ile mücadele amacıyla alınan tedbirlere ve belirlenen kurallara eksiksiz uyulması,

Gerekmektedir.

Bu doğrultuda; il /ilçelerde gerçekleştirilecek faaliyetlerin Valilerimiz/Kaymakamlarımız ile Bakanlığımız merkez birimlerinin, bağlı kuruluşlarının sıralı/sorumlu amirlerince takip edilmesi ve gerekli hassasiyetin gösterilerek uygulamada herhangi bir aksaklığa meydan verilmemesi hususunda,

Bilgilerini ve gereğini arz ve rica ederim.

Süleyman SOYLU
Bakan

DAĞITIM :

Gereği:

Çevre ve Şehircilik Bakanlığına(Yerel
Yönetimler Genel Müdürlüğü)
Karayolları Genel Müdürlüğüne
Milli Eğitim Bakanlığına
Merkez Birimlerine
Jandarma Genel Komutanlığına
Emniyet Genel Müdürlüğüne
Sahil Güvenlik Komutanlığına
Göç İdaresi Genel Müdürlüğüne
Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığına
81 İl Valiliğine
Türkiye Şoförler ve Otomobilciler
Federasyonuna
Türkiye Otobüsçüler Federasyonuna

Bilgi:

Sn. Muhterem İNCE (Vali-Bakan Yardımcısı)
Sn. Mehmet ERSOY (Vali-Bakan Yardımcısı)
Sn. İsmail ÇATAKLI (Vali-Bakan Yardımcısı)
Sn. Tayyip Sabri ERDİL (Bakan Yardımcısı)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: h6wio7-4gwqVN-6alQQQ-IaNfN3-L7Dszhct Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri>

